

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Iudicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

3 Liberalem esse in eos qui componunt & interpretantur vtilis Reip. libros.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

tus, aucupia, piscatusq; alebant, quibusque riu-
ria, armenta, aluearia, piscina, auaria, in cura-
rant, adhibuit, ne quid vsquam genitum igne-
retur ab eo, quos percontando 30. ferme vo-
mina de animalibus condidit Aristoteles, in quibus
cunctorum animalium vitam, mores, genera-
tionem, partus, cubilia, pabula, gratem describit.
Pro labore Rex ipsi dedit 800. talenta, id est 800.
dringenta & octingenta millia Philippicorum
(400. & 800000. coronatos.) *Plin. lib. 8. c. 16.* Item
cum de rebus suis non bonum Poëtam Chæri-
scripsisse intelligeret, quanquã saepe diceret
meri se Thersitem esse, quam Chærii Helios
aut Achillem malle, vt alios tamen ad scribendum
inuitaret, singulos versus eius Philippeo num-
redemit. *Fulg. lib. 8. c. 18. ex Plat. Pyrrhonem*
Philosophum & Poëtam decem aureorum millibus
pro oblato Poëmate donauit. A. Elian. 4. var.
2. *Ptolemaus Philadelphus* Bibliothecæ
sacros quoq; Hebræorum Thesauros habere
cupiuit. Eius rei causa centum viginti milia
daorû libertate donauit, qui in Aegypto seruitu-
tē seruiebant, scripsitq; ad Eleazarum Pontificem
Hierosolymitanum, vt ad sacrâ Hebræorû
linguam in Græcû sermonem vertendam ex-
hiberentur, & qui sacrarum litterarum
peritiores ad se mitteret, ex vnaquaq; tribu
tres milia. Qui ab Eleazaro in Aegyptû missi fuerunt
conversionem Legis. in Palæstinam magister
numeribus à Rege donati abierunt. Magna ad
naria Philadelphus Hierosolymis in Templo
dicauit. Eleazari epistola 30. a: reas paterna
se significat, & argenteas toride m, cratero
que, centum talenta. Iosephus mensam et

*Lex spatio
72 dierum
in Græcum
sermonem
vertitur.*

do auro eximij ponderis adijcit. *Sab. lib. 8. Em. 4.*
 3. Vt *Constantinus Magnus* suis sumptibus libros
 sacros in plurima exempla transfundi curauit:
 (*Enseb. lib. 3. Socr. lib. 1. c. 9.*) ita *Fridertci II. impé-*
la Aristotelis opera ex Arabica lingua in Latinā
 sunt conuersa: & *Fridericus I. Imp.* Ioannem Lan-
 gium pro versione Nicephori Callisti quingen-
 tis aureis donauit, & Ioan. Operinum ad illius e-
 ditionē spe amplissimorum præmiorū inuitauit.
 4. *Ambrosius Alexandrinus*, nobilis & admodū
 diues, Origenē ad sacras litteras explicandas ex-
 hortatus est, suisq; sumptibus ei aluit septē No-
 tarios (& complures puellas ad scribendū exer-
 citatas adiungens) qui inuicē sibi per horas suc-
 cederent. *Suidas*, Iustus Calvinus in c. 23. *Cōment.*
in Vinc. lirin. adu. hareses: Hic, ait, quoniā Orige-
 nis industria à Marcionis errore ad Catholicam
 fidē reuocatus erat, ingēti studio (vt par erat) ip-
 sum complectebatur. Cōmentanti enim mēbra-
 nas, notarios, ac ea, quę huic rei necessaria erant,
 abundē suppeditabat, nihil non faciens, quo felix
 illud ingenium ad scribendum prouocaret. Ergo
 diotis Origenis, hoc est, qui pensum operis ip-
 sius exigebat.

5. *Menāder* Comœdiographus ab Aegypti Re-
 gibus per legatos magnis præmijs inuitatus est.
Rauf.

6. *Cn. Pompeius* Rhodum profectus, omnes So-
 phistas, seu liberaliū artium Professores audiuit,
 donauitq; singulis talentū. Posidonij ædibus, tum
 forte egrotāris, eos submisit Fasces, quibus se to-
 tus Oriens submiserat. Nā domū ingressurus, fo-
 res percuti vetuit: apud Rō. enim, cū liētores,
 iussu Cōsulis, aliquē è domo euocarēt, fores ædiū
 pp 2. virga

virga percutiebant. *Strabo lib. 11. Plin. lib. 7. c. 20.*
 Par extitit eiusdē Athenis aduersus Philoſophos
 munificentia. *Plut.*

Rectē *Simonides* Poëta, rogatus à quodam, v
 encomium in eius scriberet laudem, gratiam, ve
 gratiarum actionem loco muneris acceptam
 respondit: Duas se habere arcas, vnam gratiam
 gentium, alteram referentium. Hanc cum aper
 ret, se subinde plenam reperire, ex eaque se alio
 iuuare: illam verò semper inanem esse, & vana
 nec quidquam sibi ad vitam adiumenti adferre.
 Ego verò felicior *Simonide* tres habeo arcas, v
 tertia sit pro ingratis, valde paucis, qui
 ipsis honoris & publici boni causa labores meos
 (seu libros) nuncupo, eorundemque liberos
 vnum, aut plura mitto eleganter concipienda
 compacta exemplaria, ne gry quidem ad hanc
 meas respondent. O egregios studiorum, & bo
 norum virorum Patronos. An hi inenarrabilia
 in cælo reposita inuenient præmia? an merita
 (*Matth. 10.* à Christo patronis seruorum De
 promissam,) calamo & voce pro Ecclesia Christi
 militantium accipient?

De his po
 tess suo re
 pore *Lepidus*
 conscribi
 libellum.

Verissimum est illud *Plauti*: Si bonis equis
 boni, idem & gratum & graue esse consuevit
 quod animi illi gratum habent, semper
 seruos sese esse arbitrantur, donec gratia au
 gerint, aut retulerint.

Veget. lib. 2. c. 3. ait: Vnius ætatis sunt, qui
 titer fiunt (à milite:) quæ verò pro virtute
 ijs scribuntur, æterna sunt. Hinc *Prolemæus*
 ciebat *Zoilo*, *Homerum* tot ante annis vici
 etum, quo perpetuo multâ millia hominum pa
 cere. Rectē ergo *Augustus Cæsar* *Virgilio* prope

is versibus supra quinque aureorum millia soluit: sicut *Charilus* ab *Alexandro Macedone* pro singulis versibus singulos stateres aureos accepit. (*Seru. Iuuen. Sat. 7.*) Hinc *Ouid. 3. de Arte*:

*Cura Ducum fuerant docti Regumq; Poëta,
Vatibus & large saepe dabantur opes.*

Strato Philosophus à *Ptolemaeo Philadelpho* talentis 80. hoc est, coronatis 48000. donatus est, (*Laërt.*)

Certè vt vitis iacet, nec fructum fert, nisi ad stipitem arboremue applicita: sic etiam litterati, nisi gratia & fauore Magnatum subnixi. *Martial. lib. 8. ad Flaccum*:

*Sint Mecænati, non deerunt, Floccæ, Marones
Virgiliumq; tibi vel tua rura dabunt.*

Thucyd. in hist. ait: Nunquam viri fortes ac præclari deerunt illic, vbi virtutes & merita suo loco habentur, ac remunerantur. Hunc *Thucydidem* sic admiratus est *Demosthenes*, vt eum totum sua manu octies descripserit. (*Lucian.*)

Nicolem Cypræ Regem pro oblato ei libro *Iso-crati* 12. ducatorum millia dedisse scimus. (*Plin. l. 7. c. 30.*) *Seu: Isocrates* vnâ Orationem 20. talentis vendidit. Licet magna sit dissimilitudo inter largitionem pecuniæ, & scientiæ. Pecuniam enim qui dedit, non habet: & qui multum dedit, multum de suo detraxit. Scientiâ verò & qui dedit, habet; & qui multum dedit, in eo, quod multum dedit, sibi maiorem cumulauit. *Posidonius* ait: Vnus dies eruditorum plus patet, quàm imperitorum longissima ætas. Et *Cic. 5. Tusc.* Est vnus dies bene & ex præceptis Philosophiæ actus peccanti immortalitati anteponendus. Hinc cum ineptus quidam Poëta olim in conuiuio peteret ab *Ar-*

Pp 3 chela●

chelao Macedonum Rege munus magni pretij in eodem verò conuiuio Euripides quoque adesse, Rex iubet mox quoque dari munus Euripidi, addens sui iudicij significationem his verbis: *Ille dignus est, qui petat; Euripides dignus est, qui accipiat.* Si hoc modo & discernerentur, & alerentur ingenia, tum litteris, tum Reip. melius confideretur. *Vide Signum 7.*

SIGNVM IV.

Liberalem esse in pios.

LIBERALEM ESSE IN VIROS
pietatis thorace indutos.

Marcus Gazensis Diaconus scribit *Enochian Augustam* dedisse S. Porphyrio Gazensi Episcopo ducenta auri librarum pondera, ut edificaret Ecclesiam, & addidisse: Significat enim, si opus habueris pluribus pecunijs, & eas facere mittam. Construe etiam Xenodochium, ut excoquantur fratres, qui veniunt in tuam ciuitatem, & tribus diebus eis sumptum præbeas. Dedisse etiam sanctis. Ioanni Casareæ Palæstinæ Episcopo aureos mille, & vasa pretiosa utrisque: ad sumptus vero dedisse utrique ad centum aureos. Ad hæc etiam Arcadium iussisse Præfectis, eis dari ex publicis vectigalibus Palæstinæ circa viginti libras auri, & dedisse eis pro sumptibus circiter quinquaginta aureos 50. Sic boni Magistratus bene meritos de Rep. donis afficiunt etiam ex opulento Reip. arario.